

DOI: <https://doi.org/10.34921/amj.2025.4.023>**ARXA MİKROFTALM SİNDROMU OLAN ŞƏXSLƏRDƏ MÜŞAHİDƏ EDİLƏN
PAPİLLAMAKULYAR BÜKÜŞ****G.Ə.Əliyeva***Azərbaycan Tibb Universitetinin Oftalmologiya kafedrası, Bakı şəh., Azərbaycan*

Məqalədə nadir hallarda rast gəlinən oftalmoloji patologiyalardan biri olan arxa mikroftalm sindromu ilə birgə papillamakulyar büküş anomaliyasına dair müəllifin klinik müşahidəsi haqqında məlumat verilmişdir. Burada adı çəkilən patologiyaya dair ədəbiyyat məlumatlarından və xəstəliyin əlamətlərindən bəhs edilir.

Məqalədə statistik olaraq çox az rast gəlinən patologiya—papillamakulyar büküş müşahidə edilən və arxa mikroftalmdan əziyyət çəkən 15 yaşlı qadın haqqında məlumatlar təqdim edilib. Xəstə görmə zəifliyindən şikayətlə müraciət etmişdir. Rutin oftalmoloji müayinə zamanı xəstədə papillomakulyar büküş və torlu qışa ödəminə rast gəlinmişdir. Torlu qışanın bu tipli ödəminin kistoz makulyar ödem (KMÖ) ilə düzgün diferensiasiyasını aparmaq tövsiyə edilir. Diferensiasiyanı düzgün aparmaq üçün xəstələrdə rutin oftalmoloji müayinələrlə yanaşı, oftalmoloji ultrasəs, korneal topoqrafiya, optik koherent tomoqrafiya (OKT) müayinələri də aparılmışdır. Müayinə nəticələrinə əsasən xəstədə kistoz makulyar ödem olmadığı aşkarlanmışdır. Diferensiasiyanın düzgün aparılması düzgün müalicə metodunun seçilməsinə eyni zamanda KMÖ zamanı istifadə olunan intravitreal iynələrin bu patologiyada istifadəsinin qarşısının alınmasına kömək edir. Papillamakulyar büküş zamanı istifadə olunan intravitreal Anti-VEGF preparatları müalicədə kömək etməməklə yanaşı torlu qışanın atrofiyasına da səbəb ola bilər.

Açar sözlər: mikroftalm, papillomakulyar büküş, makulyar ödem, torlu qışa, retina

Ключевые слова: микрофтальмия, папилломакулярная складка, макулярный отёк, сетчатка, ретина

Keywords: microphthalmos, papillomacular fold, macular edema, choroid, retina

Arxa mikroftalm göz almasının arxa seqmentinin, xüsusilə ox uzunluğunun qısalığı ilə (adətən 14-20 mm) xarakterizə olunan nadir bir anadangəlmə anomaliyadır [1]. Burada ön seqment patologiyasız olsa da, arxa kamera və retina daha yaxın yerləşdiyi üçün gözün ümumi aksial oxu qısalmış olur. Bu anomaliya zamanı rastlaşdığımız əsas xüsusiyyətlər qısa aksial ox, yüksək hipermetropiya +9.00 D-dan +20.00 D-a qədər, normal ön seqment, arxa seqmentdə büküşün əmələ gəlməsidir [2, 3].

Papillamakulyar büküş optik sinir diski ilə makula arasında yerləşən və retinanın iç təbəqələrinin qırışması ilə yaranan təbəqəşəkilli dəyişiklikdir [4]. Burada arxa göz divarının qısalığı nəticəsində torlu qışa ilə xüsusi damarlı qışanın ölçüləri arasında uyğunsuzluq yaranır, torlu qışa kifayət qədər uzana bilmədiyi üçün bükülür. Bu bükülmə papillamakulyar sahədə olur [5]. Bu zaman daha çox iç təbəqələr xüsusilə daxili hədd qatı və sinir lifi qatı

bükülür, xoroidea və retina pigment epiteli qatı isə adətən düz qalır [6, 7]. Bu prosesin cərrahi müalicəsi yoxdur. Əsas müalicə eynək korreksiya ilə refraksiya qüsurlarının ortadan qaldırılması və eyni zamanda retina qatlarının stabil qalması üçün davamlı oftalmoloji izləmə vacibdir [8].

Klinik müşahidə: Xəstə (qadın, 16 yaş) ilk dəfə 2022-ci ildə zəif görmə şikayəti ilə müraciət edib. Daha öncə xəstəyə yüksək dərəcəli hipermetropiya diaqnozu qoyulmuş, görmə itiliyini bərpa etmək üçün xəstəyə kontakt linzalar təyin olunmuşdur. Lakin xəstə linzanın istifadəsində çətinlik çəkdiyindən təkrar müayinə üçün müraciət etmişdir. Aparılan rutin oftalmoloji müayinə zamanı xəstədə aşağıda göstərilən nəticələr müşahidə edilmişdir.

Vis OD – 0.04 korreksiya ilə - 0.6

Vis OS – 0.04 korreksiya ilə - 0.6

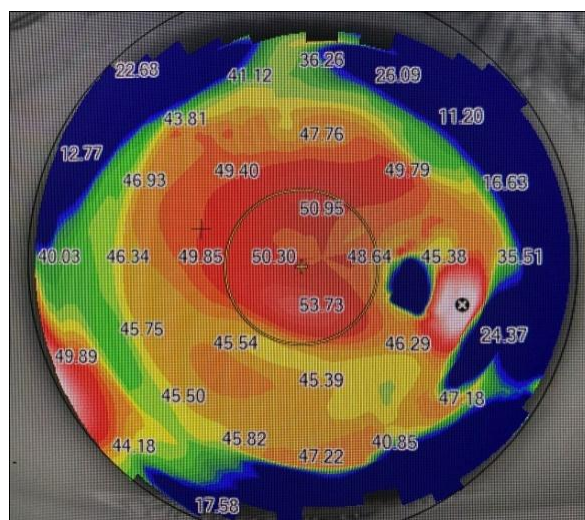
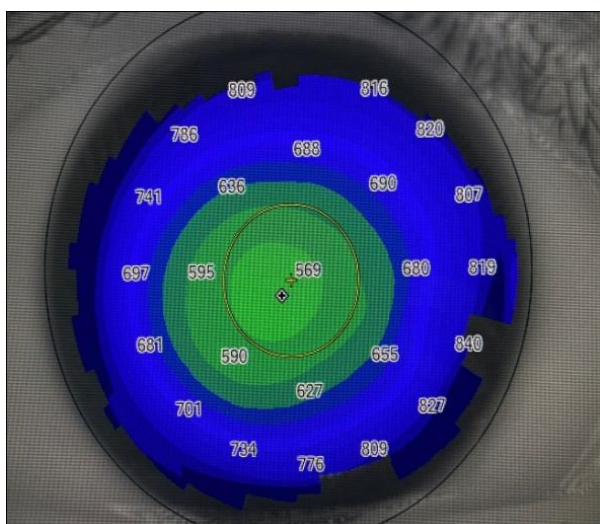
ROD-sph+15.00, cyl-1.25 ax173°

ROS-sph+15.00, cyl-1.50 ax 176°

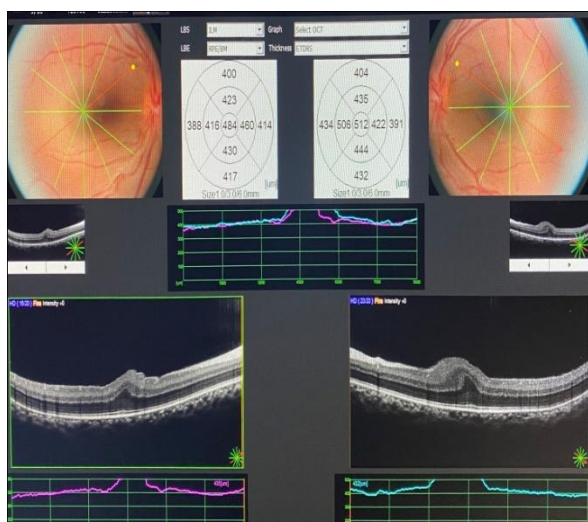
Tn OD-13.4 mmHg;Tn OS-15.3 mmHg

Xəstədə arxa mikroftalma şübhə ilə ön-arxa oxun uzunluğunun ölçülməsi və korneal topo-

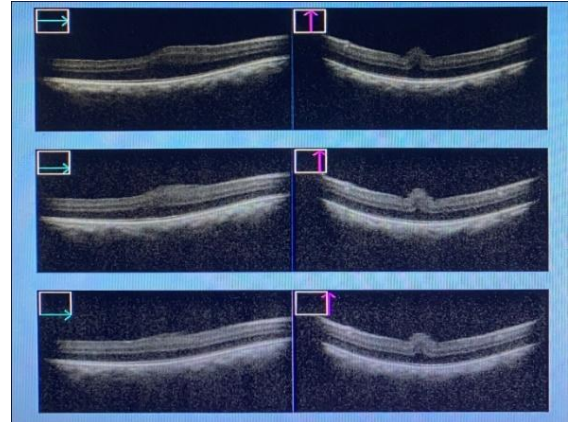
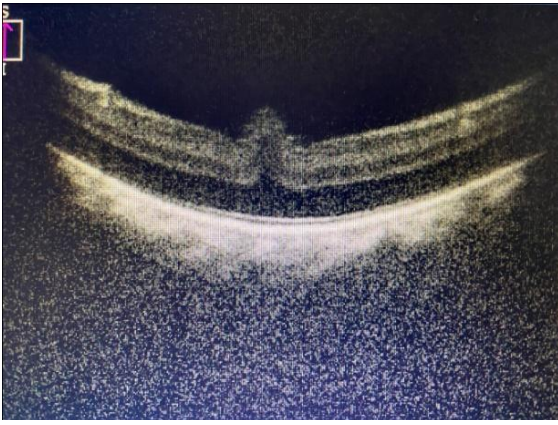
OKT müayinəsi zamanı optik diskin sıxılması və daralması, retina damarlarının qvrılması və daralmış vəziyyətdə olması müşahidə olunur.

Şəkil 1. Korneal topoqrafiya. Buynuz qışanın qalınlığı norma daxilindədir

Şəkil 2. Hər iki gözün OKT və sol gözün fundus foto(FF) müayinəsində yüksək hipermetropiyaya uyğun optik diskdə durğunluq və makulada xəstəliyə uyğun sarımtıl-yaşıl rəng müşahidə edilir.

Şəkil 3. OKT müayinəsi vasitəsi ilə torlu qışa dəyərləndirilməsi. Şaquli və üfiqi kəsiklərdə torlu qışada kistoz dəyişiklik və ödem müşahidə edilmir

Müayinə nəticələrinə əsasən xəstəyə arxa mikroftalm, papillomakulyar büküş diaqnozu qoyulmuşdur. Görmənin maksimal yaxşılaşdırılmasını təmin etmək üçün eynək təyin edilmiş və xəstə nəzarət altına alınmışdır. Sonrakı 1 ay ərzində ailədəki digər uşaqlar da müayinə olunmuş və 4 uşaqdan 3-də eyni patologiya aşkarlanmışdır.

Arxa mikroftalm arxa segmenti əhatə edən bir çox klinik təzahürlərlə özünü göstərə bilər. Bu proseslər görmə itiliyinin azalmasına sə-

bəb olur [9]. Bəzən isə qoyulan səhv diaqnozlar səhv müdaxilələrin aparılmasına səbəb olur. Bu halda da görməni bərpa etmək mümkün olmur [10].

Beləliklə, müşahidəmizə əsaslanaraq bildiririk ki, az rast gəlinən bu kimi patologiyalar zamanı xəstələrdə görmə itiliyinin bərpası üçün diaqnozun düzgün qoyulmasına və düzgün müalicə metodunun seçilməsinə ehtiyac vardır.

ƏDƏBİYYAT

1. Zor KR, Küçük E, Günaydın NT, Önder F. Ocular findings in posterior microphthalmos. *Saudi J Ophthalmol* 2019;33:41–5
2. JM Provis, AM Dubis, T Maddess, J Carroll Adaptation of the central retina for high acuity vision: cone, the fovea and the avascular zone. *Prog Retin Eye Res*, 35 (2013), pp. 63–81
3. Goli, Kalpita; Mushtaq, Iqra; Magdum, Renu; Giri, Nilesh. *Medical Journal of Dr. D.Y. Patil Vidyapeeth* 18(1):p 139-141, Jan–Feb 2025. DOI: 10.4103/mjdrdypu.mjdrdypu_941_23
4. Hanyu T, Ueki S, Hasegawa Y, Kiyokawa M, Fukuchi T. Posterior microphthalmos with achievement of good visual acuity and disappearance of papillomacular retinal folds: A case report. *BMC Ophthalmol* 2022;22:424.
5. Pineles SL, Davila-Gonzalez JP, Gorin M, Lee H, Sarraf D, Velez FG. Optical coherence tomography and optical coherence tomography angiography findings and visual prognosis in two patients with posterior microphthalmos. *Retin Cases Brief Rep* 2022;16:253–7.
6. Abroug N, Ksiao I, Lupidi M, Nabi W, Attia S, Jelliti B, Khohtali S, Khairallah M. Swept source-OCT and swept source-OCT angiography findings in posterior microphthalmos. *Int Ophthalmol*. 2019;39(12):2709–2719. doi: 10.1007/s10792-019-01115-7.
7. Raval N, Zhang C, Yao WJ, Lin J. Posterior segment abnormalities in posterior microphthalmos. *Am J Ophthalmol Case Rep*. 2020;20:100915. doi: 10.1016/j.ajoc.2020.100915.
8. Sen P, Robson AG, Webster AR, Nicholson L, Sivaprasad A, Hykin PG. Long-term follow-up of a case of posterior microphthalmos (PRSS56) with hyperautofluorescent retinal pigment epithelial deposits. *Eur J Ophthalmol* 2020 Aug 17; 1120672120949756. Doi:10.1177/1120672120949756.
9. Venkatesh R, Jain K, Srinivasan P, Pereira A, Aseem A, Yadav NK. *Clin Exp Optom*. 2020 Sep;103(5):634–640. doi: 10.1111/cxo.12966. Epub 2019 Sep 6. PMID: 31489720
10. Wang MH, Li GF, Zhang J. *Int J Ophthalmol*. 2024 Nov 18;17(11):2120–2128. doi: 10.18240/ijo.2024.11.19. eCollection 2024. PMID: 39559321

ПАПИЛЛОМАКУЛЯРНАЯ СКЛАДКА, НАБЛЮДАЕМАЯ У ПАЦИЕНТОВ С СИНДРОМОМ ЗАДНЕГО МИКРОФТАЛЬМА

Г.А.Алиева

Кафедра Офтальмологии Азербайджанского медицинского университета, Баку, Азербайджан

Резюме. В статье представлено клиническое наблюдение автора, посвящённое одному из редко встречающихся офтальмологических заболеваний — синдрому задней микрофthalmии, сочетающемуся с аномалией папилломакулярной складки. В работе рассматриваются литературные данные, а также клинические признаки данной патологии.

В статье описан случай крайне редкого заболевания — папилломакулярной складки у 15-летней пациентки с задней микрофthalmией. Пациентка обратилась с жалобами на снижение остроты зрения. При проведении рутинного офтальмологического обследования у неё были выявлены папилломакулярная складка и отёк сетчатки. Отмечается необходимость дифференциальной диагностики данного вида отёка сетчатки с кистозным макулярным отёком (КМО). Для точного проведения дифференциальной диагностики, помимо стандартного офтальмологического осмотра, были выполнены ультразвуковое исследование глаз, корнеальная топография и оптическая когерентная томография (ОКТ). По результатам обследования наличие кистозного макулярного отёка у пациентки не подтвердилось. Корректное проведение дифференциальной диагностики позволяет выбрать адекватный метод лечения и предотвратить применение интравитреальных инъекций, используемых при КМО, в случаях данной патологии. Использование интравитреальных анти-VEGF препаратов при папилломакулярной складке не только не приносит терапевтического эффекта, но и может привести к атрофии сетчатки.

PAPILLOMACULAR FOLD OBSERVED IN PEOPLE WITH POSTERIOR MICROPHTHALMOS SYNDROME

G.A.Aliyeva

Department of Ophthalmology, Azerbaijan Medical University, Baku, Azerbaijan

Summary. The article presents the author's clinical observation of a rare ophthalmologic pathology — a papillomacular fold anomaly associated with posterior microphthalmos. It discusses relevant literature and the characteristic features of this condition.

The article provides information on a 15-year-old female patient diagnosed with a papillomacular fold and posterior microphthalmos, a statistically rare pathology. The patient presented with complaints of visual impairment. During a routine ophthalmologic examination, papillomacular folding and retinal edema were detected. It is recommended to carefully differentiate this type of retinal edema from cystoid macular edema (CME). For accurate differentiation, in addition to standard ophthalmologic examinations, ophthalmic ultrasonography, corneal topography, and optical coherence tomography (OCT) were performed. Based on the examination results, the absence of cystoid macular edema was confirmed. Accurate differentiation is essential for selecting the appropriate treatment method and preventing the unnecessary use of intravitreal injections typically administered for CME in this pathology. Intravitreal anti-VEGF agents used in the management of papillomacular folds not only fail to provide therapeutic benefit but may also lead to retinal atrophy.

Müəlliflə əlaqə üçün:

Əliyeva Gülnar Əziz qızı, Azərbaycan Tibb Universitetinin Oftalmologiya kafedrası

E-mail: aliyevag1982@gmail.com

Təqdim edilmişdir: 20.08.2025

Qəbul edilmişdir: 25.10.2025